

REPERE METODOLOGICE DE ORGANIZARE
A PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ
DEZVOLTARE PERSONALĂ
în anul de studii 2018-2019

I. Preliminarii

Disciplina *Dezvoltare personală* reprezintă una dintre modalitățile de implementare a politicilor educaționale vizate de Codul Educației al Republicii Moldova (2014); se raportează la Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți, care orientează absolvenții învățământului general obligatoriu spre formarea competențelor-cheie, incluse în curriculumul național, dar în special se referă la competența de *a învăța să înveți, competențe sociale și civice, acțional strategice, de autocunoaștere și autorealizare și competențe antreprenoriale, etc.*

Disciplina *Dezvoltare personală*, face parte din aria curriculară *Consiliere școlară și dezvoltare personală* și se implementează în învățământul primar, gimnazial și liceal, începând cu anul de studii 2018- 2019, în clasele a I-a - XII-a, în baza curriculumului la disciplină, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC) nr.1124 din 20 iulie 2018.

Această disciplină are scopul de a contribui substanțial la formarea personalității elevului și pregătirea lui pentru integrarea socioprofesională. Fiind o disciplină axată pe o abordare inter și tras-disciplinară, *Dezvoltarea personală* va valorifica atât activitățile organizate în sala de curs, cât și experiența de viață a elevului și factorilor educaționali implicați în creșterea și educația acestuia. Această abordare încurajează parteneriatul educațional dintre școală, familie și comunitate.

Constituirea ariei curriculare *Consiliere școlară și dezvoltare personală*, schimbă anumite accente de realizare a procesului educațional realizat prin sistemul de învățământ din Republica Moldova – școala se preocupă de formarea dimensiunilor de personalitate nu doar prin materiile de studii, care valorifică diverse domenii ale cunoașterii umane (matematică, biologie, istorie, etc.), dar și prin tezaurul valoric al comunicării și relațiilor interpersonale stabilite la nivel social.

Viziunea pedagogică promovată prin disciplina indicată, recomandată pentru ciclul primar, gimnazial și liceal abordează variate subiecte în cadrul celor cinci module a căror complexitate crește de la o clasă la alta, astfel încât să răspundă așteptărilor membrilor societății, privind pregătirea generațiilor în creștere pentru viață și integrare în câmpul social.

II. Repere conceptuale

Curriculumul la disciplina *Dezvoltare personală* este documentul normativ - reglator, care stabilește cadrul operațional de realizare a prevederilor de politici educaționale, reieșind din perspectiva de evoluție a statului Republica Moldova, axat pe prioritățile de formare a cetățenilor, orientat spre atingerea unui nivel înalt al calității în educație.

Este conceput pentru a ajuta elevii să dezvolte competențele de care au nevoie pentru a se cunoaște, a se accepta, a duce o viață sănătoasă, independent, pentru a deveni cetățeni informați,

activi, integri, a relaționa cu alții într-o atmosferă sigură, a fi responsabili în luarea deciziilor de carieră și dezvoltarea personală pe parcursul întregii vieți.

Disciplina *Dezvoltare personală* este structurată în cinci module:

1. Arta cunoașterii de sine și a celuilalt (numit astfel pentru învățământul primar)/ **Identitatea personală și relaționarea armonioasă** (numit astfel pentru învățământul gimnazial și liceal) care pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine, explorarea și autoevaluarea resurselor personale, familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri, comunicarea asertivă, non-conflictuală și non-violentă, autoeducarea, voluntariatul etc.

Modulul **Arta cunoașterii de sine și a celuilalt** (numit astfel pentru învățământul primar)/ **Identitatea personală și relaționarea armonioasă** (numit astfel pentru învățământul gimnazial și liceal) propune parcurgerea unui traseu al formării identității prin cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea, autoevaluarea și valorificarea resurselor personale; cunoașterea diversității; asumarea responsabilității în comunicare și relaționare; soluționarea problemelor și conflictelor; gestionarea sentimentelor și emoțiilor.

Prin realizarea unităților de competență și a unităților de învățare recomandate se urmărește cultivarea la elevi a unei imagini de sine pozitive și autentice, cunoașterea clară a calităților personale și punctelor slabe; formarea abilităților și deprinderilor de a păstra echilibrul în situații de succes și eșec, de a iniția și menține relații pozitive, de a elabora soluții alternative; creșterea rezistenței la frustrare, marginalizare temporară, critică; capacitatea de autoanaliză a erorilor, greșelilor, eșecurilor; asumarea riscurilor, stăpânirea situațiilor de incertitudine, anticiparea consecințelor; creșterea capacității de decizie (independent alegerilor personale); adoptarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

Concepte-cheie:

Identitate personală – dimensiune centrală a concepției despre sine a individului, reprezentând poziția sa generalizată în societate, derivând din apartenența sa la grupuri și categorii sociale, din statutele și rolurile sale, din amorsările sale sociale.

Imagine de sine – modul subiectiv prin care individul își percepe propria persoană, se reprezintă pe sine din punct de vedere al sentimentelor, trăsăturilor, capacităților, gândurilor, atitudinilor, concepțiilor și convingerilor.

Stimă de sine – modul în care persoana se evaluează pe sine însăși în raport cu propriile așteptări și cu ceilalți, și este direct proporțională cu conștientizarea valorii personale; este rezultatul estimării propriei valori.

Respectul de sine – valoarea pe care persoana și-o atribuie singur, cât crede că prețuiește, cât crede că merită să fie fericit.

Autoeficacitate reprezintă convingerea oamenilor despre propria capacitate de a-și mobiliza resursele pentru a obține succes și rezultate, capabile să influențeze viața.

Acceptare de sine înseamnă acceptarea propriei persoane în prezent, cu punctele tari și slabe, cu performanțe bune și cu performanțe slabe, cu talente și fără talente; înseamnă a te simți bine cu tine însuși, fără a te judeca pentru eșecuri și greșeli, în timp ce continui să perseverezi pentru atingerea scopurilor; denotă semn al maturității emoționale; reprezintă treaptă indispensabilă spre schimbare

Limite/granițe personale – linii invizibile care ne separă, ne delimitează, ne asigură individualitatea dar ne și permit să interacționăm cu ceilalți; au funcția atât de a ne diferenția, dar și de a ne permite conexiunea cu alte persoane, separate de noi; ele trebuie să fie atât suficient de ferme, dar și flexibile și permeabile pentru a exprima liber gândurile, emoțiile, valorile, fără riscul contopirii cu identitățile altor persoane.

2. Asigurarea calității vieții este modulul care pune accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

Acest modul proiectează competența specifică, unitățile de competență și conținuturile recomandate pornind de la două reperi conceptuale: educația pentru integritatea persoanei și dezvoltarea durabilă.

Primul reper are la bază conceptele: onestitate, responsabilitate, verticalitate și curaj. Ideea-cheie, promovată prin aceste conținuturi: calitatea vieții este determinată de sistemul de valori și priorități.

Dezvoltarea durabilă se axează pe utilizarea eficientă a resurselor: personale, sociale și a mediului de viață. Din această perspectivă sunt abordate următoarele probleme:

- Aprecierea studiilor și muncii ca surse ale calității vieții;
- Utilizarea diverselor surse de învățare: natura, oamenii din comunitate (și nu numai), cărțile, manualele etc.
- Atitudinea grijulie față de natură;
- Utilizarea rațională a resurselor: apa, agentul termic, agentul electric; consumabilelor (rechizitelor școlare, bunurilor de larg consum);
- Gestionarea grijulie a lucrurilor personale și manifestarea respectului pentru bunurile celorlalți;
- Buna gospodărire, care pune accent pe crearea familiei și investiții în creșterea copiilor; crearea unui mediu benefic pentru familie și cei apropiați. O bună gospodărire presupune valorificarea rațională a capacităților proprii;
- Relații responsabile și respectuoase între băieți/ bărbați și fete/ femei, posibilitățile de realizare personală/profesională;

Acest modul îi va învăța pe elevi să se implice activ în viața comunității, să-și încerce potențialul individual prin activități de voluntariat.

Specificul problemelor abordate generează necesitatea de a organiza activitățile nu doar în clasă, ci și înafara școlii, în comunitate, cu implicarea diversilor factori educaționali.

3. Modul de viață sănătos îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: drogarea, alcoolul, fumatul, influențe negative de diferit gen etc.

Modulul respectiv pune accent pe sănătatea fizică și emoțională a persoanei, apreciate fiind drept condiții prioritare ale dezvoltării personale. Într-o manieră adaptată la particularitățile de vârstă, procesul didactic se bazează pe următoarele concepte:

- Alimentația. Corectitudinea alimentației: îmbinarea alimentelor, frecvența, cantitatea; Prevenirea intoxicațiilor; dauna utilizării unor produse;
- Vestimentația corectă, moda și sănătatea;
- Igiena personală;
- Efortul fizic și mintal, activitățile, odihna corectă, sportul;
- Particularitățile dezvoltării fiziologice și emoționale în perioada copilăriei, preadolescenței și adolescenței;
- Relațiile sexuale și bolile sexual transmisibile;
- Dauna și prevenirea utilizării drogurilor, alcoolului și altor substanțe nocive.

Prin acest modul, profesorul va forma elevilor o cultură a sănătății. Atitudinea grijulie și responsabilă față de sănătatea proprie și a celorlalți, trebuie să devină una dintre preocupările prioritare ale unui tânăr/ tânără.

4. Modulul Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

Orice persoană poate face o carieră, dacă realizează o muncă calificată. Succesul carierei nu depinde de nivelul calificării. Este important ca persoana să fie mulțumită de activitatea profesională și să aibă aprecierea celor din jur.

Pentru ca traseul profesional să fie organizat și să preîntâmpinăm stările de incertitudine și dificultățile de integrare socială și profesională, este nevoie ca fiecare persoană să-și proiecteze cariera. Proiectarea carierei începe de la o vârstă timpurie și continuă pe parcursul întregii vieți. Este greșită părerea, precum că proiectarea carierei este un proces specific anilor terminali de școală (clasa IX, clasa XII).

Este esențial ca să ghidăm tinerii în alegerea profesiei cu mare atenție, creându-le context să se gândească pe termen lung ce ar însemna mai concret una sau altă profesie, care sunt activitățile specifice, tipurile de organizații, instituții în care poți lucra, oportunitățile, posibilitățile de a-și valorifica potențialul. Este posibil să existe o diferență între percepția despre ce înseamnă profesia respectivă și ceea ce presupune de fapt.

În procesul de proiectare a carierei, persoana are nevoie de ghidare. Pentru realizarea corectă a ghidării în carieră, profesorul își va orienta activitatea către anumite finalități:

- Cunoașterea/descoperirea potențialului individual al persoanei Cine sunt? Ce pot să fac?;
- Informarea despre lumea profesiilor, particularitățile activității profesionale, cerințele pieței muncii, oportunitățile pe care le oferă sistemul educațional;
- Promovarea persoanei; formarea abilității de elaborarea a unui dosar de admitere la studii/ angajare; căutarea unui loc de muncă;
- Formarea unui sistem de atitudini, valori, competențe în baza cărora elevul să poată lua o decizie corectă privind studiile și cariera.

5. Modulul Securitatea personală oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți. Acest modul promovează ideea necesității unui mediu sigur pentru dezvoltarea persoanei. Prin competența specifică, unitățile de competență, conținuturile recomandate, se abordează următoarele probleme:

- Riscul pe care îl comportă mediul natural. Calamitățile, comportamentul corect în diverse locuri din natură; corectitudinea comportamentului în diverse anotimpuri;
- Situațiile periculoase în mediul social/localitate. Drumul sigur spre/ de la școală; comportament adecvat în mulțime; comunicarea cu diverse persoane;
- Comportament corect și acțiuni în caz de incendiu, sau utilizarea unor aparate, dispozitive;
- Posibilități și limite ale utilizării internetului și comunicarea on-line;
- Fenomene sociale precum: bullyingul, traficul de ființe umane, racolarea consumatorilor de substanțe nocive;
- Regulile de circulație, traficul rutier și utilizarea diverselor mijloace de transport.

Procesul educațional este orientat spre informarea elevilor despre situațiile periculoase care comportă risc pentru integritatea lor fizică și emoțională; formarea unor atitudini privind necesitatea respectării unor reguli de comportament în relația cu natura, mediul social, comunicarea directă și on-line; formarea unor abilități privind corecta utilizare a aparatelor și dispozitivelor, acțiunilor de prevenire și contracarare a situațiilor periculoase; deschiderea spre comunicarea cu oamenii apropiați și instituțiile specializate în cazul unor situații periculoase.

Abordarea modulară nu semnifică o delimitare strictă a problematicii abordate, ci insistă asupra unei intervenții educaționale cu un pronunțat caracterul integrator, specific dezvoltării

competențelor. Demersul integrator este aplicat atât în cadrul fiecărui modul, între cele cinci module, cât și în valorificarea achizițiilor din cadrul altor discipline școlare, precum din mediul de viață al elevului și formează gradual **competențele specifice**.

Învățământ primar:

1. Aprecierea identității personale și a celorlalți în contexte educaționale/ familiale/ comunitare, demonstrând încredere în forțele proprii și atitudine pozitivă.
2. Utilizarea rațională a resurselor personale, sociale și ale mediului, demonstrând integritate și responsabilitate.
3. Adoptarea modului de viață sănătos în contexte variate, demonstrând interes și implicare în activități de menținere a sănătății proprii și a celor din jur.
4. Proiectarea carierei din perspectiva potențialului individual și a intereselor profesionale, manifestând atitudine pozitivă față de dezvoltarea personală și învățare ca muncă de bază a elevului.
5. Adaptarea comportamentului privind securitatea personală și a celor din jur în situații cotidiene, demonstrând atenție și atitudine responsabilă față de sine și cei din jur.

Învățământ gimnazial:

1. Exprimarea identității personale în relaționarea constructivă cu familia și ceilalți, prin explorarea sinelui și resurselor sociale;
2. Demonstrarea autonomiei personale în realizarea unui comportament orientat spre valorificarea optimă a resurselor personale și a mediului de viață;
3. Manifestarea comportamentului centrat pe modul de viață sănătos, prin implicare activă în menținerea sănătății proprii;
4. Proiectarea carierei, prin determinarea traseului școlar și/sau profesional, din perspectiva valorificării potențialului personal și oportunităților pieței muncii
5. Adoptarea comportamentului activ, privind securitatea personală, centrat pe responsabilitate pentru starea de bine a sa și a celor din jur.

Învățământ liceal:

1. Valorificarea identității personale în relaționarea armonioasă cu familia și comunitatea, prin autoevaluarea critică și selectivă a sinelui și a resurselor sociale;
2. Manifestarea unui comportament pro-activ, axat pe integritate și gestionarea eficientă a resurselor, orientat spre sporirea calității vieții;
3. Adoptarea unui mod de viață activ în vederea protecției sănătății proprii și a celor din jur, prin asumarea responsabilă a consecințelor deciziilor luate;
4. Proiectarea responsabilă a carierei prin valorificarea potențialului individual și a oportunităților pieței muncii;
5. Manifestarea comportamentului constructiv și responsabil în acțiuni de protecție personală și a celor din jur, axat pe cunoștințe acumulate și atitudini social pozitive.

Disciplina *Dezvoltare personală* este o disciplină obligatorie, care se va preda o oră pe săptămână pe întreg parcursul școlar al elevului. Recomandăm repartizarea orientativă a orelor, după cum urmează:

Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

| Unități de învățare (module) | Clasa | | |
|--|-------|------|---------|
| | I-IV | V-IX | X – XII |
| 1. Arta cunoașterii de sine și a celuilalt /Identitatea personală și relaționarea armonioasă | 6 | 6 | 6 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 2. Asigurarea calității vieții | 6 | 6 | 6 |
| 3. Modul de viață sănătos | 6 | 6 | 6 |
| 4. Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial | 6 | 6 | 6 |
| 5. Securitatea personală | 6 | 6 | 6 |
| La discreția cadrului didactic | 4 | 4 | 4 |

În scopul formării competențelor proiectate, profesorul poate să reeșaloneze modulele, în dependență de condiții disponibile (inclusiv cu luarea în considerație a condițiilor din natură, structurii anului școlar, etc.), dar se recomandă parcurgerea integrală a modulului, a căror unități de competență sunt într-un raport de inter - relaționare și contribuie, prin mesajul educațional (unitățile de conținut/problemele propuse), la realizarea competenței specifice.

Profesorul poate (este încurajat) să propună, prin proiectarea didactică și alte unități de conținut, care după părerea lui, sau prin consultarea elevilor, părinților, membrilor comunității, vor contribui la formarea competențelor specifice. În propunerea unităților de conținut, profesor va ține cont și de resursele disponibile.

III. Sugestii pentru proiectarea didactică

Conform abordării modulare, prin intermediul fiecăruia se contribuie prioritar la formarea unei competențe specifice, fapt care nu neagă și contribuția altor module la formarea competenței specifice concrete.

În cadrul disciplinei *Dezvoltare personală* elevii trebuie să fie permanent orientați să-și formeze o imagine de ansamblu a suprascopurilor învățării prin expunerea obiectivelor de formare personal și a competențelor pe care le vor dezvolta; să fie permanent preocupați să clarifice prioritățile pe care se axează o formare autentică a personalității; încurajați să folosească cunoștințele și experiențele acumulate anterior, să aplice noi experiențe, să reflecte, să formuleze opinii și concluzii, să automonitorizeze dezvoltarea personală. În proiectarea și realizarea demersului didactic profesorul va ține cont de specificul acestor ore/lecții, care reprezintă o formă de activitate educativă/ didactică careia, spre deosebire de alte lecții, nu îi sunt caracteristice academismul și tipul povățuitor al interacțiunii pedagogice, ci se axează pe modalități de activitate flexibile după componența și structura interacțiunii educative. Pentru disciplina *Dezvoltare personală* sunt recomandate încă două elemente importante, care creează premise pentru organizarea unui proces de învățare calitativ. Este vorba de includerea unor sugestii metodologice pentru desfășurarea orelor în baza cadrului Evocare/ Realizarea sensului/ Reflecție/ Extindere (ERRE) și sugestii privind elaborarea și prezentarea produsului educațional.

O resursă metodologică în predarea disciplinei *Dezvoltare personală* este cadrul de învățare și gândire ERRE, concretizat prin sarcini care monitorizează aplicarea lui. La etapa de **Evocare** este creat contextul în care *elevul își amintește ce știe despre subiectul abordat*, începe să se gândească la subiect. Discutând în perechi și în grup, *implicându-se și comunicând* elevii se sprijină și se completează reciproc, conturând scheme cognitive și experiențe comune, exteriorizând *condițiile prelabile necesare* pentru a discuta despre dezvoltarea personală și responsabilitatea pentru ea. Durabilitatea înțelegerii depinde de procesul de *corelare a informațiilor noi cu achizițiile anterioare*, de aceea un alt aspect al evocării este *motivarea* pentru explorarea subiectului și *stabilirea scopului propriu* în această investigație. Pornind de la premisa că una din condițiile formării competențelor este disponibilitatea de a acționa, evocarea este resursa incontestabilă pentru crearea acestei condiții. A doua etapă este **Realizarea**

Sensului. La această etapă, cel care învață vine în *contact cu informația nouă*. Sarcina principală este de a *menține implicarea și interesul*, stabilite la Evocare, de a acoperi noi domenii de cunoaștere, de a încuraja *analiza critică, analiza comparativă și sinteza* – aspecte foarte utile în formarea competențelor. Astfel la etapa respectivă, elevii vor avea sarcini de informare prin lectură, ascultare activă și sarcini ce țin de reproducerea, traducerea, interpretarea, aplicarea, analiza materialului nou, adică procesarea informației. Elevilor li se pune la dispoziție un text, o informație esența căreia este discutată, analizată în profunzime. Astfel se completează, se modifică schema cognitivă inițială a elevului, dar pentru a crea legături durabile în interiorul ei, trebuie construit *contextul necesar pentru metacogniție*. Acest obiectiv poate fi realizat la **Reflecție**, când elevii își *consolidează cunoștințele noi și își restructurează activ schema cognitivă inițială*, pentru a *include în ea noi concepte*. La etapa Reflecție elevilor li se propun sarcini care valorifică competențele lor de comunicare, sunt puși în situația de a lua decizii privind dezvoltarea proprie, exprimându-și atitudinea. Elevilor li se propune să identifice argumente în susținerea unor idei, să comunice și își exprime ideile, viziunile lor. În cazul când procesul de învățare finalizează cu reflecția, există riscul ca modelul comportamental neexersat și în alte situații, simulate și/sau autentice, să fie uitat, să nu devină un comportament firesc, autentic în alte contexte. Pentru a minimaliza acest risc, se propune etapa **Extindere**. Dacă la Reflecție s-a conturat sistemul de cunoștințe, abilități și atitudini, pentru a definitiva ciclul firesc de formare a competențelor, la etapa de Extindere este nevoie de a *aplica cele însușite în diferite situații de integrare: simulate și/sau autentice*. Astfel corelarea dintre teorie și practică devine evidentă. Se creează contextul prielnic pentru *simularea, exersarea competențelor*. Elevilor li se oferă sarcini care îi pun în situația de a acționa, a ieși din cadrul clasei, al orei, al școlii în comunitate, la întreprinderi, ateliere etc. De exemplu, elevii pot realiza o mică investigație, discutând cu părinții, rudele, vecinii diferite subiecte privind ocupațiile lor, sănătate, securitate, dezvoltare etc. În baza informației colectate ei prezintă un rezumat și discută cu colegii despre rezultate.

Planificată astfel, învățarea capătă sens, sporește motivația elevului pentru învățare.

IV. Sugestii pentru evaluare

S-a menționat deja despre rolul unităților de învățare în dezvoltarea competențelor. Acestea contribuie la formarea competențelor specifice disciplinei, dar și la dezvoltarea competențelor-cheie. Produsele create de către elevi pe parcursul unității de învățare, dar și produsul final de la sfârșitul unității de învățare, sunt o dovadă a progresului și succesului elevului în raport cu sine însuși. Din acest considerent, recomandăm organizarea unei lecții de sinteză/autoevaluare, la sfârșitul fiecărei unități de învățare/modul, pe parcursul căreia elevii prezintă produsele elaborate și primesc feedback de la colegi și profesor. Începând cu clasa V-a, elevii inițiază *Portofoliu de Dezvoltare Personală* pe care îl completează pe parcursul anului de studii și poate fi continuat în următorul an, devenind și un instrument de monitorizare a propriei dezvoltări. Acest portofoliu va conține produsele elevilor și informația relevantă/ necesară pentru activitatea în cadrul disciplinei.

La disciplina *Dezvoltare personală*, fiecare unitate de învățare din cele cinci, finalizează cu un produs care poate fi evaluat pentru a observa gradul de dezvoltare a competenței specifice.

Sarcinile realizate pe parcurs și la finele unității de învățare, îl ajută pe elev să completeze *Portofoliul personal de dezvoltare*, în baza căruia va definitiva produsul final, care va fi evaluat. Evaluarea competențelor implică confruntarea cu situații complexe în al căror context competența trebuie exercitată. Aceste situații-problemă trebuie să poarte un caracter semnificativ pentru viața elevului și să necesite pentru soluționare integrarea un sistem de cunoștințe, abilități și atitudini achiziționate de elev pe parcurs.

Deoarece competențele la disciplina *Dezvoltare personală* sunt orientate direct spre integrarea elevului în societate, profesorul apreciază nu numai performanța, dar și coeficientul de progres realizat, totodată este important de a monitoriza și schimbările de atitudine, a combina eficient evaluarea, monitorizarea cu evaluarea reciprocă și autoevaluarea elevului.

În atenția comunității educaționale din instituțiile de învățământ general, elevilor și părinților:

În cadrul disciplinei *Dezvoltare personală*, activitatea și produsele elaborate de către elev nu vor fi notate.

Evaluarea se va realiza în baza prevederilor Metodologiei de evaluare specifice, aprobată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

V. Specificații

Disciplina *Dezvoltare personală* este înregistrată în Catalogul clasei. Pentru activitatea managerială la nivelul clasei de elevi, la discreția administrației instituției de învățământ, poate fi rezervată o pagină în același catalog, sub denumirea de *Managementul clasei*, unde vor fi înregistrate alte activități organizate de diriginte la nivelul colectivului de elevi care nu se vor regăsi în conținuturile disciplinei *Dezvoltare personală* sau în conținuturile altor discipline.

*Viorica Marț, consultant principal, Direcția învățământ general,
Ministerului Educației, Culturii și Cercetării*